

Jaarverslag Centraal College specialismen farmacie 2022

Inleiding

Conform de Regeling Specialismen Farmacie heeft het Centraal College (CC) tot taak/bevoegdheid:

- a. Het aanwijzen (of intrekken) van deelgebieden der farmacie als specialisme of profiel;
- b. Het vaststellen van criteria op grond waarvan deelgebieden van de farmacie als specialisme of profiel kunnen worden aangewezen of opgeheven;
- c. Het instellen (of intrekken) van een register behorend bij een specialisme;
- d. Het vaststellen van de titel die een beoefenaar van een specialisme of profiel mag voeren;
- e. Het instellen of intrekken van één of meer opleidingsregisters;
- f. Het vaststellen van de eisen waaraan een opleiding tot specialist moet voldoen;
- g. Het vaststellen van de eisen waaraan (plv) opleiders en opleidingsinstellingen moeten voldoen;
- h. Het vaststellen van de eisen voor (her(nieuwde)) registratie in het register, alsmede het vaststellen van de niet in de Wet BIG genoemde gronden voor doorhaling en schorsing van de inschrijving;
- i. Het omschrijven van de gelijkgestelde werkzaamheden;
- j. Het vaststellen van de voorwaarden aan registratie, herregistratie en hernieuwde inschrijving;
- k. Het bij de Minister indienen van een verzoek om een specialistentitel aan te merken als wettelijk erkende specialistentitel, zoals bedoeld in artikel 14, eerste lid van de Wet BIG.

Het CC is een privaatrechtelijk vormgegeven orgaan van de Koninklijke Nederlandsche Maatschappij tot bevordering der Pharmacie (KNMP), als bedoeld in artikel 14, tweede lid, onder d van de Wet BIG. Het CC bestaat in principe uit elf gewone leden (verdeeld over de twee specialismen: ziekenhuisfarmacie (ZF) en openbare farmacie (OF)) en zeven adviserende leden, waaronder de secretaris. De leden van het CC worden benoemd door het KNMP-bestuur op voordracht van de wetenschappelijke vereniging of vertegenwoordigd orgaan. De voorzitter wordt benoemd door het KNMP-bestuur op voordracht van het CC in overleg met de wetenschappelijke verenigingen.

Overeenkomstig de Regeling Specialismen Farmacie maakt het CC jaarlijks voor 15 maart een jaarverslag, dat aan de besturen van de wetenschappelijke verenigingen en de kamers van de Specialisten Registratie Commissie (SRC) wordt gezonden en op de website van de KNMP wordt gepubliceerd.

Samenstelling CC

De samenstelling van het CC was in 2022 als volgt:

Gewone leden

Specialist ziekenhuisfarmacie	H. Spijker (vice-voorzitter) mevr. M.M.L. van der Westerlaken mevr. dr. L.E. Visser
Specialist openbare farmacie	L.N. Schulpen (voorzitter) dr. H.C.J. Geers (tot 1 september 2022) mevr. E.E.M. Peterse MSc <i>Vacature</i> (vanaf 1 september 2022)
Specialist OF/docent RUG	E.C. Weening
Specialist ZF/docent UU	dr. E.M.W. van de Garde
Specialist ZF/docent RUL	mevr. dr. K.B. Gombert-Handoko
Namens AIOS ZF	mevr. F. Hogenhuis MSc (tot 1 november 2022) R.R. Contrucci MSc (vanaf 1 november 2022)
Namens AIOS OF	mevr. L.E.L.P.M. van den Goor MSc (tot 1 april 2022) R.F.J. van der Klip MSc (vanaf 1 april 2022)

Adviserende leden

Opleidingsdirecteur ZF	mevr. dr. I. Wilting
Opleidingsdirecteur OF	Tan, O. (a.i. tot 1 september 2022) dr. H.C.J. Geers (vanaf 1 september 2022)
Namens werkgevers ZF	<i>Vacature</i>
Namens werkgevers OF	mevr. P. Pols–Haanraads MSc
Secretaris CC	dr. F.J. van de Vaart (a.i.)
Secretaris SRC-ZF	mevr. M.J.N. Groothand
Secretaris SRC-OF	mr. D.C.J. Frijlink (a.i. tot 1 augustus 2022) mevr. J.H.M.M. Verheijde (vanaf 1 augustus 2022)

Verslag 2022

Organisatie en werkwijze CC

In 2022 vond een viertal wijzigingen plaats in de samenstelling van het CC.

- Mevr. L.E.L.P.M. van den Goor MSc, lid namens aios openbare farmacie werd per 1 april 2022 opgevolgd door R.F.J. van der Klip MSc.
- Dr. H.C.J. Geers werd per 1 september 2022 benoemd tot opleidingsdirecteur openbare farmacie, als opvolger van O. Tan. Per die datum eindigde zijn gewoon lidmaatschap van het CC en werd hij adviserend lid. In de ontstane vacature was ultimo 2022 nog niet voorzien.
- Mevr. F. Hogenhuis MSc, lid namens aios ziekenhuisfarmacie werd per 1 november 2022 opgevolgd door R.R. Contrucci MSc.
- Mr. D.C.J. Frijlink, secretaris a.i. SRC-OF, werd per 1 augustus 2022 opgevolgd door mevr. J.H.M.M. Verheijde.

Het adviserend lidmaatschap namens de werkgevers in de ziekenhuisfarmacie bleef vacant.

Gedurende heel 2022 is het secretariaat waargenomen door dr. F.J. van de Vaart.

Het CC is in 2022 vier keer in vergadering bijeengekomen, te weten in februari, april, juli en december. In plaats van de geplande oktober vergadering werd een schriftelijk ronde gehouden met als doel het concept van de herziene Regeling Specialismen Farmacie vast te stellen ten behoeven van de formele consultatie. De vergadering van juli vond plaats in Utrecht, de overige vergaderingen vonden, evenals alle werkgroep vergaderingen, digitaal plaats.

Om verzoeken tot instemming van de minister met CC besluiten te stroomlijnen heeft het CC een protocol opgesteld naar model van het protocol dat in de medische sector wordt gehanteerd. Hiermee zal in 2023 ervaring worden opgedaan.

Beleid en uitvoering 2022

In de laatste vergadering van 2021 heeft het CC zijn aandachtsgebieden voor 2022 gekozen.

Herziening Regeling Specialismen Farmacie

Nadat in 2021 voorbereidingen waren getroffen voor de evaluatie van de Regeling Specialismen Farmacie is begin 2022 een werkgroep met vertegenwoordigers vanuit de wetenschappelijke verenigingen, de apothekers in opleiding tot specialist, de kamers openbare en ziekenhuisfarmacie van de SRC, en het CC zelf, van start gegaan. Er was een opdracht geformuleerd rond 4 thema's:

1. Actualisatie en harmonisatie met bestaande Besluiten.
2. Evaluatie van de reikwijdte van de RSF in het licht van ontwikkelingen rond differentiatie en specialisatie in de beroepsuitoefening.
3. Herijking van het kwaliteitstoezicht door de SRC.
4. Evaluatie van de inrichting en de werkwijze van het CC.

Veel aandacht is besteed aan actuele wensen binnen de beroepsgroep om bepaalde competenties nader te definiëren en aantoonbaar te maken via een kwaliteitsregister en een daaraan gekoppelde titel. Voor de werkgroep was het daarbij de vraag of de RSF daarvoor de ruimte zou moeten bieden, of beperkt zou moeten blijven tot specialismen als bedoeld in artikel 14 van de wet BIG. De werkgroep concludeerde dat het de voorkeur verdient om regie te houden op deze ontwikkelingen, onder meer door het opstellen van toetsingscriteria die in de juiste verhouding staan tot de criteria voor specialismen.

Tevens kan zo gebruik worden gemaakt van de bestaande infrastructuur en de expertise die daarin is ontwikkeld. Voor de RSF betekent dit dat het begrip profiel nader wordt ingevuld, voor vormen van beroepsuitoefening die niet voldoen aan de criteria voor een specialisme, en dat het begrip aantekening wordt geïntroduceerd, voor aanvullende competenties binnen een bestaand register. Van belang is dat de RSF niet meer aangeeft dan de mogelijkheid voor een profiel of aantekening. Concrete aanvragen vanuit de beroepsgroep bepalen of en hoe daaraan daadwerkelijk invulling gegeven zal worden.

Omdat de opleidingsactiviteiten in het kader van de vervolgopleiding tot openbaar apotheker zijn ondergebracht in een opleidingsinstituut wordt het kwaliteitstoezicht op dit instituut toegevoegd als taak van de SRC.

Naast de Adviescommissie zal een Geschillencommissie worden ingericht in geval van problemen tussen partijen anders dan de SRC.

Uit 2022 was de formele consultatieronde van de herziene RSF gaande.

Evaluatie en herziening Besluit Opleidingseisen Openbare farmacie

Om tegemoet te komen aan een aantal praktische problemen die in de SRC werden ervaren met de toepassing van de bepalingen uit het vigerende besluit, bijvoorbeeld rond onderbrekingen in de opleiding, het omgaan met negatieve beoordelingen van onderdelen van de opleiding van een aios, de realisatie van de opleiding in een poliklinische apotheek, etc. is het besluit herzien en in mei 2021 voorgelegd aan de minister. Na instemming van de minister is het nieuwe besluit van kracht geworden per 17 maart 2022.

In 2023 wordt verdere herziening van het besluit voorzien, als uitvloeisel van de modernisering van de vervolgopleiding tot openbaar apotheker en herziening van de RSF. In voorbereiding daarop zijn de uitgangspunten van het kwaliteitstoezicht op het nieuwe gevormde opleidingsinstituut voor de vervolgopleiding tot openbaar apotheker in het CC aan de orde geweest. CC, SRC en opleidingsinstituut zijn het erover eens dat onafhankelijke accreditatie voorwaarde moet zijn voor erkenning door de SRC.

Evaluatie en herziening Besluit Opleidingseisen Ziekenhuisfarmacie

De totstandkoming van ELOZ IV, het landelijk opleidingsplan voor de ziekenhuisfarmacie, heeft niet geleid tot grote aanpassingen in het Besluit Opleidingseisen Ziekenhuisfarmacie. Een tweetal kleine wijzigingen, rond resp. de vermelding van de opleidingsduur en de regelgeving bij het vroegtijdig beëindigen van de opleiding zijn doorgevoerd. Na instemming van de minister is het nieuwe besluit van kracht geworden per 17 maart 2022.

Uitvoeringsregelingen SRC

Vanaf begin 2021 worden aanpassingen in Uitvoeringsregelingen door de beide kamers van de SRC niet meer voor advies maar voor instemming aan het CC voorgelegd. Aldus heeft het CC dit jaar ingestemd met wijzigingen in de volgende uitvoeringsreglementen:

Ziekenhuisfarmacie

- Voorschriften voor visitatie, visitatiecommissie en erkenning van opleiders en opleidingsinstellingen.
- Registratie en herregistratie ziekenhuisfarmacie
- Inschrijving in en uitschrijving uit het opleidingsregister en inschrijving in het register van ziekenhuisapothekers
- Publicatie Erkenningen, opleidingscapaciteit en differentiaties
- Beoordeling differentiaties
- Individualiseren van de opleiding ziekenhuisfarmacie
- Addendum bij UR Individualiseren van de opleiding
- Stage in de opleiding tot ziekenhuisapotheker
- Protocol gegevensverstrekking ten behoeve van de doorstroomfinanciering (beschikbaarheidsbijdrage)

Openbare farmacie

- Registratie en herregistratie Openbare farmacie
- Toetsingskader opleidingsapotheek

Landelijk opleidingsplan voor de opleiding tot openbaar apotheker

Het CC heeft op 9 februari 2022 het geheel gemoderniseerde Landelijk opleidingsplan voor de opleiding tot openbaar apotheker vastgesteld. In het nieuwe opleidingsplan ligt het accent met namen op het

functioneren als zorgverlener in de eerste lijn, samen met andere zorgverleners, en minder op het verdiepen van farmaceutisch inhoudelijke kennis. In het kader hiervan is in opdracht van het CC ook het Beroepscompetentieprofiel, dat de basis vormt voor het profiel van de opleiding, geactualiseerd. Verder zijn naast de inhoudelijke aspecten ook de onderwijskundige aspecten van het curriculum gemoderniseerd, alsmede de wijze waarop de kwaliteit van de opleiding beter kan worden gewaarborgd, o.a. via verdere professionalisering van opleiders en opleidingsapotheken.

Landelijk opleidingsplan voor de opleiding tot ziekenhuisapotheker (ELOZ4)

In juli 2021 is ELOZ IV formeel door het CC vastgesteld, sindsdien loopt een landelijk implementatietraject dat door het CC met belangstelling wordt gevolgd. In dat kader wordt het centraal onderwijs in lijn gebracht met het landelijk opleidingsplan. Belangrijke thema's zijn verder de individualisering van de opleiding, en de verdere versterking van behandelarschap in de opleiding. Van het nieuwe cursusprogramma zijn de facultatieve klinische cursussen bij de NVZA ondergebracht. De Commissie Onderwijs bepaalt welke cursussen meetellen.

Apothekers Geneesmiddel & Maatschappij

In 2021 heeft de sectie Apothekers Geneesmiddel & Maatschappij zich tot het Centraal College gewend met het verzoek gezamenlijk te verkennen wat de mogelijkheden zijn om te komen tot een (kwaliteits)register, op basis van onder meer het Beroepscompetentieprofiel AGM. AGM opteert daarbij voor een aanpak die past binnen de RSF en de reikwijdte van het CC. Een profiel(register) is dan een mogelijke optie, afhankelijk van een door het CC nog op te stellen toetsingskader voor profielen. Complicerend is daarbij mogelijk de diversiteit in werkterreinen van de apothekers G&M alsmede het feit dat de leden van de secties deels wel BIG geregistreerd zijn (veelal via de clause "werkzaamheden gerelateerd aan geneesmiddelenproductie"), en deels daarvoor niet in aanmerking komen wegens het ontbreken van de werkervaring die daarvoor meetelt. In het verslagjaar zijn de gesprekken met de sectie AGM gecontinueerd, tegen de achtergrond van het lopende herzieningstraject RSF. Volgende stappen kunnen worden gezet zodra het CC een toetsingskader voor profielen heeft ontwikkeld.

Kaderapothekers

In 2021 heeft het CC ondersteuning geboden bij het opzetten van een infrastructuur voor een register Kaderapothekers, onder meer via het ontwerpen van een Regeling Kaderapothekers en het inrichten van een College kaderapothekers en een Registratiecommissie kaderapothekers. In 2022 is onderzocht of dit onder de reikwijdte van de RSF kan worden gebracht: opname in het register openbare farmacie is voorwaarde voor registratie als kaderapotheker. Het beperkte aantal kaderapothekers maakt een eigen infrastructuur bovendien inefficiënt vanwege de daarvoor benodigde expertise. In het kader van de herziening RSF ligt nu de optie voor om voor kaderapothekers de mogelijkheid te creëren van een aantekening in het register openbare farmacie. De herziene RSF bevindt zich in de fase van de formele consultatie.

Toekomst Wet BIG

Ook in 2022 is, vanwege de mogelijke implicaties hebben voor het bestaande systeem van specialismen, het traject Toekomstbestendigheid BIG door het CC op de voet gevolgd. De voorzitter en de secretaris van het CC hebben daarover regelmatig advies uitgebracht aan de KNMP en de wetenschappelijke verenigingen.

Het CC blijft verdere ontwikkelingen monitoren: eventuele veranderingen op het terrein van voorbehouden handelingen moeten hun weerslag krijgen in landelijke opleidingsplannen. Een eventueel kwaliteitsregister voor artikel 3 apothekers, zoals bepleit door de minister, moet zich verhouden tot de eisen die worden gesteld aan artikel 14 specialisten.

Interprofessioneel leren

Regelmatig bespreekt het CC de ontwikkelingen op het gebied van inter/intraprofessioneel leren (IPL) in de specialistenopleiding en de nascholing in het kader van herregistratie. In het voorjaar vond een intraprofessionele cursus over begeleiding van oncologische patiënten in de palliatieve fase plaats, met deelname van openbare, poliklinische en ziekenhuisapothekers. Het CC is er voorstander van een dergelijke cursus vast onderdeel te maken van de opleiding tot openbaar en ziekenhuisapotheker.

Functioneren CC

Ook in 2022 is het CC kritisch gebleven op het eigen functioneren, onder meer door deze te spiegelen aan die van colleges voor andere beroepsgroepen. De voor dit jaar beoogde evaluatie van het Reglement van Orde en de Governance Code zal worden opgepakt in 2023, na de herziening van de RSF.

Het CC hecht een groot belang aan afstemming met en betrokkenheid van veldpartijen bij de ontwikkeling van regelgeving. Voorzitter en secretaris van het CC voeren periodiek overleg met:

- KNMP-bestuur en KNMP-bureau
- beide kamers van de SRC
- Wetenschappelijke Sectie Openbaar apothekers (WSO)
- opleidersvergadering van de NVZA
- de colleges van andere BIG artikel 14 beroepen, zoals het College Geneeskundige Specialismen (CGS) en het College Specialismen Verpleegkunde (CSV)
- ministerie van VWS

Vastgesteld door het CC 9 februari 2023